

СТАНОВИЩЕ

От професор доктор Емил Спасов Панушев, Варненски свободен университет „Черноризец Храбър“, професионално направление 3.8 Икономика

върху научните трудове за участие в конкурса за заемане на академичната длъжност доцент, по професионално направление 3.8 Икономика (международн търговия), обявен в ДВ бр. 83/22.10.2019 г.

с кандидат гл. ас. д-р Едуард Василев Маринов

I. Оценка за съответствие с минималните национални изисквания и изискванията на Нов български университет

Представените доказателствени материали по националните минимални изисквания показват съответствие за показатели 1, 2 и 3, а за групите показатели Г и Д те са двойно повече.

По показателите, задължителни за НБУ, Едуард Василев Маринов събира 510 при минимални 170, което е 3 пъти над минималните изисквания.

Събранныте точки показват, че Едуард Василев Маринов отговаря на минималните национални изисквания и изискванията на Нов български университет.

II. Изследователска (творческа) дейност и резултати

1. Оценка на монографичния труд, творчески изяви или други публикации, съответстващи по обем и цялостност на монографичен труд, включваща оценка на научните и научно-приложните приноси на автора.

Изследователската дейност на Едуард Василев Маринов възстанови икономическите проучвания на Африка в българската наука и показва неговите устойчиви интереси към процесите на континента.

Монографичният труд „Възможности и перспективи пред външнотърговските отношения на България с държавите от Субсахарска Африка“, с който Едуард Василев Маринов участва в конкурса за заемане на академичната длъжност „доцент“, поставя специален акцент върху външноикономическите отношения на България с основната група държави на континента Африка. Изследването представя основните насоки на развитие на региона и се систематизират обществено икономическите процеси и и неговото отваряне към света. Проследено е участието на България в стокообмена с тези държави и са изведени специфичните възможности за развитие на икономически отношения на български фирми в региона. Членството на страната в ЕС е предпоставка за сравнително проучване на присъствието на страните от Централна и Източна Европа и мястото на българския бизнес в търговията на региона.

Приносните в монографичния труд могат да се характеризират като допълване на съществуващо знание, а събраната и обработена информация от фирмите развиващи търговия в региона имат конкретен научно приложен характер.

Показателно за научната стойност на изследването е наградата за отличен проект в направление „Човек и общество“ в рамките на Програмата за подпомагане на млади учени на Министерство на образованието и науката и Българска академия на науките.

2. Оценка на приносите в останалите приложени публикации (творчески изяви), направени след назначаването на академичната длъжност „гл. асистент“ или академичната длъжност „доцент“ (при кандидатите за професор). Тя включва и оценка на изискването за рецензираност на изданията.

В приложените публикации на Едуард Василев Маринов са доразвити редица теоретични и приложни аспекти на икономическото развитие и регионалната интеграция, които могат да се обобщят в следните направления:

- В областта на регионалната икономическа интеграция са систематизирани и доразвити теоретични концепции, които се отнасят до влиянието на интеграционните процеси върху развиващите се държави, както и тяхната мотивация за участие в интеграционни споразумения. Разработени са виждания за потенциалните икономически ползи от предоставянето на помощ за развитие. Тези приноси могат да се определят като *систематизиране, развитие и допълване на съществуващо знание*.
- Съществен аспект в изследванията на Едуард Василев Маринов са икономическите процеси в Африка, интеграционните процеси и тяхното отражение върху търговско-икономическите отношения между държавите в региона. Анализът на динамиката, стоковата и географската структура на вътрешно регионалната търговия е дало възможност да се са изведени тенденции за интеграционните процеси на континента. Тези приноси могат да се определят като *развитие и допълване на съществуващо знание*.
- Важно място в изследванията има оценката на динамиката, географската и стоковата структура на външнотърговските отношения на България с държави и региони. Анализите на търговските потоци на България с държавите от Субсахарска Африка са довели до формулиране на възможни приоритетни действия в областта на икономическото сътрудничество, чрез които да се възстановят взаимовръзките между България и страните от Африка. Изведен е синтетичен профил на българските фирми, търгуващи със Субсахарска Африка и са формулирани оценки за потенциала и проблемите при търговията с посочения кръг държави. Тези приноси имат конкретен научно-приложен характер и могат да се определят като *развитие и приложение на съществуващо знание*.
- Значима област в изследванията са интеграционните процеси в Европейския съюз и тяхното отражение върху България след нейното присъединяване към него. Формулирани са оценки за външнотърговските отношения на България и ползите от участието на страната в двустранни и многострани споразумения за преференциална търговия, общата търговска политика на ЕС и политиката на сътрудничество за развитие на ЕС. Разработени са оценки за влиянието на глобалната икономическа криза и промените в стоковата структура на търговията. Тези приноси могат да се определят като *развитие и приложение на съществуващо знание*.
- В научните и приложни изследвания на Едуард Василев Маринов се апробират и прилагат нови методи за оценка на регионална конкурентоспособност и индекса на условията на търговия. Това е показателно за новаторски подход при анализ на процесите в световното стопанство.

Публикациите на Едуард Василев Маринов са в периодични издания със задължително рецензиране, съобразно правилата на издателя, а участието в колективни издания имат съответните рецензенти.

3. Цитиране от други автори.

Научните изследвания и публикуваните резултати на Едуард Василев Маринов са намерили отражение в специализираната научна литература и в научни издания, реферириани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация. Посочени са постижения в областта на външната търговия на България, регионалната икономическа интеграция и конкурентоспособността на определени региони в международните търговски отношения. В авторитетни международни издания са отразени научните позиции на Едуард Василев Маринов за развитието на регионалните интеграционни общности в Африка и техните външноикономически отношения с Европейския съюз.

4. Оценка на резултатите от участие в изследователски и творчески проекти и приложение на получените резултати в практиката.

Едуард Василев Маринов участва активно в научноизследователски проекти от изследователската програма на Института за икономически изследвания при БАН, където проучванията му са в областта на международната икономическа специализация на България. Формулира на основни категории в областта на имиграцията и анализира на развитието на европейската политика към на миграцията. Представя тенденции в географската структура на търговията на България и динамиката на външнотърговските отношения на България в резултат от членството на страната в ЕС и пост-кризисното развитие на световната икономика. Изведенни са резултати за външна търговия на страните от Централна и Източна Европа със Субсахарска Африка.

Резултатите от участието на Едуард Василев Маринов в приложни проекти са свързани с развитието на форми на партньорство на НБУ в международен ученически научен фестивал. Формулира оценки за външната търговия с електрическа енергия в глобален план, в ЕС и по отношение на България, както и въздействието на регуляторния фактор върху формирането на цената на електроенергията при дългосрочни и краткосрочни сделки.

III. Учебна и преподавателска дейност

1. Аудиторна и извън-аудиторна заетост, работа в електронния обучителен модул "MOODLE – НБУ", осигуряване на студентски практики и стажове, работа със студенти и докторанти.

- Представената информация за аудиторната и извън аудиторната заетост показват значителна натовареност в учебния процес, която съответства на изискванията на НБУ за щатни преподаватели, според Наредбата за заетостта на редовните преподаватели на НБУ.
- В системата "Moodle НБУ" са публикувани два лекционни курса „Маркетинг в международния бизнес“ и „Стратегически маркетинг“ за бакалавърски и магистърски програми в НБУ.

- Ръководство/рецензии на успешно защитили дипломанти или участие в комисии за държавни изпити – Едуард Василев Маринов е ръководил 2 и е рецензирал 6 дипломни работи в бакалавърска и магистърски програми.

2. Работа с Еразъм-студенти.

3. Оценки от анкетите на студентите – Едуард Василев Маринов показва резултат от средна оценка от анкетите за удовлетвореност на студентите от курс и преподавател 4,51, което е показател за неговата добра работа.

IV. Административна и обществена дейност

1. Участие в колективни органи на управление на НБУ.
2. Обществена активност.
3. Привличане на студенти в програмата.

V. Лични впечатления от кандидата (ако има такива)

Едуард Василев Маринов се утвърждава като задълбочен изследовател в областта на международните икономически отношения. Той аналитично проследява динамиката в международната икономика и своевременно прилага теоретичните си натрупвания в анализа на съвременната световна и регионална търговия. Неговата колегиалност се проявява в работата му в научни колективи и разработването на важни научни проблеми.

VI. Мнения, препоръки и бележки по дейността и постиженията на кандидата

Представените оценки за постиженията на Едуард Василев Маринов са предпоставка за формулиране на някои препоръки за бъдещата изследователска и преподавателска работа. Натрупаните знания в областта на интеграционните процеси в Африка биха могли да се допълнят от анализи за взаимодействието на икономиките на тези държави с други икономически центрове и региони.

Анализите на търговските отношения в световната икономика биха могли да се допълнят структурно, като наред с търговията със стоки и с услуги, изследванията се насочат към търговията със стойност, което е резултат от съвременните форми на организация на производство и функционирането на глобалните стойностни вериги.

Заключение

Представените научни изследвания и представянето на резултатите им на авторитетни научни форуми, както и участието на Едуард Василев Маринов в академичния живот на Нов български университет ми дават основание формулирам положителна оценка за неговата академична дейност и да предложа неговото допускане до избор от Академичен съвет.

Дата 27 февруари 2020 г.
Гр. София

Подпись

